

رەشپىنېيەكانى دايكم ، لە نىۋان فەلسەفەكانى (با) و خەتاكانى سەفەردا ... !

ھېمن حمە جزا

ج .. زۇمى ناسىكى بى ھودىت ؟
بى ئەوهى ،

چاۋىك بە لىستى درەختە نەھاتووهكانا بخشىنى
بى ئەوهى ،

لە ئاستەنگىيەكانى ئاڭر بکۈلىتەوە ؟
نەرمە پرسىك لە باران دەكەيت و
دەلىت :

كەى مىنبوسوه رووخۇشەكان ،
دەكەونە رې .. ؟

لە ج سەرە سەعاتىكدا (لم) ،
شىعرىكى پرتەقائىمان بۇ ئەخويىتەوە .. ؟
لە كام شويندا كچە بى دەستنويىزەكان ،

تەيەموم بە ماچ دەكەن .. ؟
لە ج خيانەتىكەوە ،

دەچىنه وە سەركوخى ئە و كەمانچە ژەنانەى
كە لەودىو مردنەوە لە دايىك بۇون .. ؟

لە كام لارى دا ،
وەفا بە پەككەوتەيى دەبىنин .. ؟
لە كەيدا ،

گرىي بەختى سەفەر دەكرىتەوە .. ؟
دايىك ..

ئەم كىلەك مىراتىيە رەشپىنە
بە پەرداخىك ليوان ليۇلە فرین ؟
بە دۇنمىك لە رەگەزى پېكەن ؟

بە هەناسە يەك لە توخى جاويدان !

مەگۇرەوە .. ؟

كە پىت ناكرى ،

رې لە فەنابۇونى ئاو و

دې لە خۆكۈشتىنى يەقىن .. بىگرى ؟

ئىدى ،

شەو بەتهنەها

داخى دلى خۆي بۇ شەمشەمە كويىرە

هەئنارىزى ..

شەقام بەتهنەها

نابىيەتىپە بچوكتىرين كورتكراوهى كۆلکەي ھاوبەشى

سەفەر ! ..

دايىكە ..

من پىرۇزترىن كوفرم لاي خودا

بى ئەوهى ،

حىكمەتى ئەم دەمامەكە مازانە كەشقەم

من دەستىيىكى پى دوعام لاي بەرسىلەكان

بى ئەوهى ،

نوشتهى ئەم باخچە گۆشەگىرانە پۇچەل كەمەوە .

من بەرمائىيىكى بى ئىرادەم لاي پىباوه رىياكارەكان

بى ئەوهى ،

فەلسەفەتى ئەم بەردە پىرانە بىزانم .

من .. زەمەنەنېكى درېئىز ،

درېئىز .. بەقەد رەقىبۈونەوهى حەقىقەت ؟

درېئىز .. بەقەد دەسکىيىشىيەكانى گومان ؟

درېئىز .. بەقەد تىرامانم لە جەمسەرەكانى دۆزەخ ؟

لە باشۇورى عەورەتى (با) م رۇانى

لە ناوكى سكىچەكانى وەھمدا ،

نويىزى ئەبەدىيە تم دابەست .

تاکو .. لە بەرددوامى بىپرسم :

ئەری دایکم ،

لە سالى چەندەمى شادمانى و

لە چەند گەز لە ولا قەدەر و

لە باکورى كام بانىزەرى سەروپاشە رۆزەوە

لە دايىك دەبىيته وە .. ؟

تاكو چىتر ..

باچ لەسەر (بۇون) دانەنرىت !!

ھەتاو و خودا ،

پىكەوه لە تابلوئىيەكدا بەشەرھاتن ... !

پىكەوه لە پەيکەريىكدا ،

حىكمەتى سىبەر و چەقۇيان ،

بە فەيلەسۈفەكانى سروشت دۆراند ؟

رەنگە (با) ..

ھىشتا ،

لەسەيرىكىنى شەرى ئە و بارانانە نەبوبىيته وە

كەلەودىيو پەنجەرەكانى عەددەمەوە

بەشەيتانەكانى ھىزلىان دەفرۇشت

واى .. ج خەتايەكى ئىيىسک سوكە ؟

ھەردەلىي :

بەرائەتى لە نە على ئە و مناڭە بى قاچانە وە بۇ ماۋەتە وە

كە بۇ نۇقلانەي ،

گەرانەوهى قاچەكانىيان و

بۇ مىزدانەي ،

يارىيەكانى پەتپەتىن و

خەتخەتىن كېرى بويان ؟

واى .. ج خەتايەكى بەتامە .. واي !!

ئىستاكە ،

كۆلانەكەمان ھەموو شەۋىيەك بەدەم خەوەدە

ھاوار دەكەت و دەرىوات ..

ھەرگىز مردىنىش ،

به زاکیرهیدا تیئتا په ریت .
 نه فەلسەفە کانى (با) ...
 مالەکانىيانلى پېرگەدووه له ترس ؟
 نەرەشىنىيە کانى دايكم ...
 هەموو شەمعە کانىيانلى كۈزۈندۇتهوه ؟
 نەخەتاكانى سەفەريش ...
 ئەدرەسى ئەو شارپىيانە يان نەبىر بىردىتەوه ،
 كە مردن ؟
 خۆى له ويىندهر ،
 لەسەر دىوارى مەرقەدە كانا
 تى دەفكىرى له ياساكانى ياخى بۇون و
 قاوهىيەكى له نسيبى خۆكۈشتن دەگەرتەوه و
 گۇناھە كانىيشى ،
 به مانشىتىيەكى گەورە دەنۇوسىيەوه ؟
 كە من هاتم ..
 تۆلە ويىندهر بويىت ؟
 لە ويىندهر ..
 لە مالەى ،
 كە لە مىزبۇو قەلىكى به بارستايى ئەبەدىيەت ،
 لى مارە كرابۇو ؟
 من .. خۇم كرده خەونىك و
 لەناو تۆدا خۇم گىيرايەوه .
 من .. بەر لە هاتنم ،
 كۆلانىيەكى بالا بەرزبۇوم
 هەموو (نەء) و (ئا) كانم له خودادا هەلۋەراند و
 بەسەر ئىپلىيسى چاورەشدا ،
 دابەشم كرد !!
 تۆ .. ئەوكات ،
 هيشتا هەرزەكارىيەك بويىت
 چاوت له رۇمانسىيەتى ئىۋارە دادەگرت ..

چهند موعجيزه يه کى بى مەنه جه .. زيندهگى ؟

عەشق لە تەرى ماچىك ھەنّدە خلىسىكى و

(با) لە بى چارەنۇسو خۇيا ھەنّدە كات و

مەستيش ،

بەشويىن ئەگەرە كانى مېھرە بانيا ويىلە ...

كە من هاتم ،

روت و قوتلىن مال بۈوم ؟

ماشىنە خۆلە مىشىيەكان فيرىيان كردم ،

لە نىوان كەنار و دەريادا

لە نىوان بى دەنگى و جەنگەندا

لە نىوان ئاسمان و زەويدا

بۇئەبەد ... خۆم بکۈژم ؟!

من .. كە لە ويىرا هاتم ،

لە راستە هيلىيکى كويىر دەچۈوم ،

بەھىج چەقىكا

گوزەرم نەكىدبوو .

ياخى ..

لە لاتەرىيەكانى عاتىفە ؟

لە چوارگوشەكانى شەر ؟

لە لاكىشەكانى موحىبەت ؟

لە بازنه كانى سەفەر ؟

بەر لە گەيىشتىم ،

كىرفانەكانىم پەكىد لەو منالە جەڭەرە كىشانەي

كە چەمۇلەي تەرىييان ... ووشك ئەكىدەنەوە ؟

چاوهەكانىم لاي ئەو كچە بە حورمەتانە دانا ،

كە بەتهنەا بۇ درەختە قەيرەكان نەبى ... كۆشيان ھەنّادەنەوە ؟

رۇح لاي ئەو كورە ماسۇشىانە جى ھېشت ،

كە باودى موتلەقى نەورەسەكانىيان .. دۆراند ؟

لە سەرە رىي ھاتنمدا بۇو ... ،

بەر لە گەيىشتىم ،

ئايندهم گره بردی و

پابردووم بووه سه رابیك و

چاره نووسیشم ،

له حەسرەت بىيکەسى .. خۆى كوشت ؟!

دایكە ..

من ئە مجارە دىم و

پرپرم له پە نجه رەي حەكيم ..!

پرپرم له دەرگاي لوقمان ..!

پرپرم له قەدەرى دلخوش ..!

ئە مجارە دىم و

پرپرم له كۆلانى مزر ..!

پرپرم له كاتژمۇرى بى دەنگ ..!

پرپرم له ئاوى ئىمامدار ..!

ئە مجارە دىم و

پرپرم له شەوي دەستگىراندار ..!

پرپرم له رېگاي نورانى ..!

پرپرم له ماچى ئە فرينه ..!

ئە مجارە دىم و

سلاوم ..

فەلسەفە يە كە و

(با) تىادا هەئە كات ..!

ئە مجارەيان دىم و

سلاوم ..

سەفارەتىيکە و

(سەفەر) خەتاى تىادا ئە كات ..!

دایكە ..

ديوار چەند بى مانا يە ،

له پشت دەسەلاتە كانى گومانە وە ؟

له بەر قاقاي ئەم زىوانە بى ئومىيدانە ،

بوارنى يە .. تەنھا يەم رەنگ بکەم ؟

کات نییه .. گوی له حیکایه ته کانی به فر بگرم !

ری نییه .. بچم ناو به رده وامی یه وه و

له م کورسییه ده رونناسانه بپرسم :

کام فهزادیاره تان له چنگدایه ؟

که گه ره کت بتو بمریت ،

پرست پی ده که ن و

که گه ره کت بتو له دایک بیت ،

رات لی وردہ گرن .. ؟!

یان ،

کام کیشوهره نارنجییه تان له لاخه و تنووه ؟

که سه حرا ،

کوری ده بیت له جنسی بارانه و

که کچیشی ده بیت له جنسی پروشه یه .. ؟!

ئی ... ی ... دایکه ؟

په ره سیلکه کانی ئه م ده قه ره ،

له ده بیهندی شومیتییه وه هه تیان کردووه و

له سه رهیلی پاشه روزی ئه م کولانه نه زوکه دا هه تکورماون و

له ناو چه قی قه ده ری ئه م کولانه بی ئه دره سه دا ،

یاداشته کانی ئه ماره تی خویان نووسیوه ته وه ؟!

تو .. سهیر که .. سهیر !

ئاورنگ و شه و نمیان ،

چون خسته ناو جوگرافیا سه رابه وه .. !

هه نارو لیمیان ،

چون کرده ده روهی سنوره کانی به هه شت .. !

ئه ستیره و قیبله یان ،

چون له ماتماتیکی دوزه خا یه کسان کرد به سفر .. !

تو .. سهیر که .. سهیر !

به ره بیان و دهمه وئیواره یان ،

چون له بازنه کانی رومانسیه تا ده رهینا .. !

هه ناسه و ماچیان ،

چون له بير ميژووی عهشق بردهوه ..!

سەفەر و مردانيان ،

چون بىّدەسەلات كرد له هاوكىشەكانى بۇونما ..!

تۆ .. سەيركە .. سەير !

من و تۈيان ،

چون بەسەر بچوولك بۇونەوهى خوداكانا دابەشكىد ..!

چاوهەروانى و راپردوويان ،

چون خزانە نىيۇ درزى دىوارەكانى زىندهگىيەوه ..!

پېرىتى و منالىيان ،

چون له يەك كاتا موتوربەكرد له ناو رىستەكانى گەنجىتىا ..!

دايكە ..

من چرايىھەكم و

ورىئىنە رەشەكانى تۆم ،

لە رۇناكى خۇشتىر دەۋىت ..

من عەورەتى شاخىيەكم و

ورىئىنە و قىسە هەلبىزىك اوەكانى (با)م ،

لە تىرەمان خۇشتىر دەۋىت ..

من قەددەرى ئاوازىيەكم و

ورىئىنە و خەتاكانى سەفەرم ،

لە سەرمەدىيەت خۇشتىر دەۋىت ..

عەشق .. لە ھەرەتى تىپەربۇونيا بۇو ،

بەبىرچوونەوهىيا ،

تۆھاتىتە ناوم و

لە تابلوویەكى بىيخەوندا ،

بەورىئىنەيەكى ھەتا ھەتايى منت نەخشاندو

بەسى رەنگى جىاوازىش .. رەنگەت كردم !!

بەرەنگىك لە توخمى (رەشىپىنى) ،

لە رەگەزى خوت .. چارەنۇوست رەنگ كردم ?

بەرەنگىك لە توخمى (با) ،

لە رەگەزى فەلسەفە .. ئايىنەت رەنگ كردم ?

بەرەنگىيڭ لە توخمى (سەفەر) ،

لە رەگەزى خەتا .. راپىردووت رەنگ كىرمۇ ؟

تۆ .. بەسەبەتەيەك ،

پېرى لە ورپىنهى باران و

پېرى لە ھەورى خلەفاوەوە

لە رۈژھەلاتى بى ھودەيىھەوە ،

ھاتىتە ناو مازى نويىزەكانمەوە ..

ئەو نويىزانەي ...

كە دەمۇيىست ،

لەم بە لەم بگەمەوە بەكەنار

ھەناسە بە ھەناسە بگەمەوە بەتەم

سوپا بە سوپا بگەمەوە بەمانگ

تىشك بە تىشك بگەمەوە بەروناكى

فيشەك بە فيشەك بگەمەوە بەچەخماخە

سيۇ بە سىۇ بگەمەوە بەئادەم !!

ئە مجاھەيان ...

لە رۈزئاواي گريانەوە ،

ھاتىتە ناو نىيەتى شايە تمانەكانمەوە ..

ئەو شايە تمانانەي ...

كە دەمۇيىست ،

چاۋ بە چاۋ بگەرپىمەوە لاي دلىيائى

ماج بە ماچ بگەرپىمەوە لاي عەشق

كۆرسستان بە كۆرسستان بگەرپىمەوە لاي نىشتىمان

تەرزە بە تەرزە بگەرپىمەوە لاي بەرائەت

كۆلان بە كۆلان بگەرپىمەوە لاي زاكىرە

داوىن بە داوىن بگەرپىمەوە لاي حەوا !!

دواجار ..

لە دەرەوەي ھەموو جەمسەرەكانەوە

لە ناوكى تەنھايىيەوە ،

ھاتىتە ناو نىيازى خۆكوشتنەكانمەوە ..

ئە و خۆکوشتنانەي ...
 کە دەمۇیىت ،
 پايز بە پايز بچىمەوە ناو يار
 دۆزەخ بە دۆزەخ بچىمەوە ناو حەقىقەت
 لىيوبە لىيوبچىمەوە ناو مېھرەبانى
 شەھوەت بە شەھوەت بچىمەوە ناو بۇون
 دلۇپ بە دلۇپ بچىمەوە ناو زەريبا
 پىيغەمبەر بە پىيغەمبەر بچىمەوە ناو خودا !!
 تو ..

بە جوتىيىك چاوى رەش و
 دەستىيىك جلى رەش و
 كۆلىيىك كۆلانى رەشە و
 بەنھىيىنى لە نىيوان ،
 ئىيوارەي (با) و غروبى سەفەرا
 هاتىيت و
 بەچپەيەك ... پىيت و تم :
 ئاي .. ج ورىنەيەكى گەورەيە زىنەتكى !!
 من ..

"ورىنەي يەكەم / چارەنۋوس"

لاپەرەيەكى سرگى ناو ئەم پەرتوكەي خودام و
 دىير بە دىير ئەھرىيمەنەكان ئەم خويىنەوە ،
 بى ئەوهى تەجويىم كەن ؟
 من ..
 پەرداخىيىكى پشت كۆمم و
 قوم قوم ئەم كچە كورتە بالا وەجاخ كويىرانە
 دەمشكىيىن ..
 بى ئەوهى لە شىكستا كۆم كەنەوە !!
 من ..

من ..
گه لایه کی شه رمنی ره نگ زهرد هه لگه راویی
دار چناریکی نه خویندہ وارم ..
کاتیک گه رده لول ،
دست باری له گه ل عه شیره ته که ما نه کات
من یاخی ده بم له باخچه و
سه حرا گائتهی به ته نهایم دی و
سه وزایش ..
پشت له چاره نووسم نه کا !!

"ورنهی دووهم / ئاینده "

ره نگه ،
رۇمان نووسەکانى ،
مه مله کەتى حوزن
له درنده ترین شە وو
له دیكتاتور ترین وەرزدا
رەشنووسى ،
خەمەکانى بەردیان نووسى بىت ؟
رەنگه ..
گیتار ژەنەکانى ،
ناو بەلەمە مەشكەبىيە کەنی ئە وين
له تەرتىرىن ئاو و
له لوسترىن ئۆقىيانووسدا
ئۆپىرىاي ،
مەرگە ساتىيان ژەنى بىت ؟
رەنگه ..
نېڭار كېشەکانى ،
سەربە بنەمالەکانى رەنگى رەش

له بیئیمان ترین سور و
 له سه رخوشتین زهردا
 سکیچه کانی سه روک و
 هیله ودهمیه کانی خودایان .. نه خشاند بیت ؟
 ره نگه ..
 له شکری هیوا نه نفال کرابی ؟
 سوپای نومید شکستی هینابی ؟
 ره نگه ..
 ئائیندەشم ،
 له ودیو .. سنوره کانی مه نفاوه
 له حاج درابی ؟

"ورینه‌ی سی‌یه‌م / را بردوو"

سه دهیه ک به رله ،
 له دایک بوونی حه رف
 من .. وا راهات بیووم ،
 هه موو جنسه کانی سیبه رم .. خوش بويت ؟
 هه موو گیایه هه ووس بازه کانم .. خوش بويت ؟
 هه موو فه له که تفتنه کان و
 هه موو ئالات شه لۆکه کانم .. خوش بويت ؟
 من .. وا راهات بیووم ،
 له نیوان هه لکشان و داکشانی ده ریادا ،
 تا نه به د ئیواره بیم ؟
 له سه ر میزیکی بی ئوقره
 یه ک له دوای یه ک ،
 پیکی ماچی شه رابی بخوم و
 نه فهس له خه یالی دوکه ل بدهم ؟

من .. واراھاتبوم ،

بهردهوام .. پرسیاریک بم و پربم له نیشانه ؟

بهردهوام .. چامهیهک بم و پربم له میزهوو ؟

بهردهوام .. خهیالیک بم پربم له باڭ ؟

کەچى ئېستا ،

بى نیشانه ترین پرسیار ،

منم .. من !!

بى میزهوو ترین چامه ،

منم .. من !!

بى باڭ ترین خەيان

منم .. من !!

منم .. يەكەمین مەخلوق ،

بەبى خودا .. !

بەبى رېگا .. ?

بەبى راپردوو .. !

* * * *

من لەودیو بارانى ئەم كۆلانه وە

ئەمارەتىيکى بى خەونم و .. نامرم ؟

كۆمارىيکى بى ناوم و .. نامرم ؟

كىشوهەرييکى بى ئەدرەسم و .. نامرم ؟

دايىكە ..

بەرلە هاتنت ،

ھەردۇو دەستت پېپرەكە لە مردن

مستىيک مردن ،

بەسە .. بۇ چارەنوسىم ؟

بەسە .. بۇ ئايىندەم ؟

بەسە .. بۇ راپردووم ؟

تۇ .. بەرلە هاتنت ،

سەرپوشە رەش تالەيىھەكەت ،
پەپەركە لە مىرىدىن و
ئەو جا وەرە .
دايىكە ..

وەرە ناومەوه و
ژورەكەم پەپەركە لە مىرىدىن ..!
كاتەكانم پەپەركە لە مىرىدىن ..!
تابلۇكانم پەپەركە لە مىرىدىن ..!
وەرە ناومەوه و .

باوهرم پەپەركە لە مىرىدىن ..!
كەمانچەكەم پەپەركە لە مىرىدىن ..!
كتىبەكانم پەپەركە لە مىرىدىن ..!
وەرە ناومەوه و

پەنجەكانم پەپەركە لە مىرىدىن ..!
ھەنگاوهكانم پەپەركە لە مىرىدىن ..!
دەمم پەپەركە لە مىرىدىن ..!
دايىكە .. دواجار ،

وەرە ناومەوه و
ئايەتى مىرىدىن بە گۆيىمدا بخويىنه و
تا ئەبەد ناوى سىيانىم ،
لى بىنى ؟
مىرىدىن ؟
مەرىدىن ؟

مانگى (4 و 7 / 2001)
سلیمانى